

عنوان مقاله:

ارجاع به زمان از دست رفته، به مثابه امر حاضر در عکس‌های خصوصی

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 12، شماره 33 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

محمد حسن پور -

علیرضا نوروزی طلب -

غزاله سیفی -

خلاصه مقاله:

عکس همواره چیزی را از گذشته، رد و جعل می‌کند. تأکید حضور-آن-جای مصداق در عکس بی‌گمان نشأت از فهمی در برابر آن ندارد که فحوای چنین ردی را بر تن عکس مورد پرسش قرار می‌دهد. ارتباط با گذشته ای که عکس به مثابه هستی در ذات خود سودا یا آشکارگی اش را دارد، در زمان حال که رؤیت آن را مهیا می‌سازد، به سان کنشی است متأخر که از جانب مخاطب خاص عکس، ادراک می‌شود. چه که او همزمان با رؤیت، به خوانش گذشته ای مشغول است که به جز در عکس، «حضور»ش را چنین مستند نمی‌توان مطالعه کرد. وجود زمان گذشته در بطن عکس با عناصری گره می‌خورد که برای مخاطب خود حامل فهم پیشینی هستند از هر آنچه در زندگیازدست رفته او تداعی گر معنا بوده، و توأمان اصرار می‌ورزند بر موقت بیودن تمامی انگاره های ذهنی و عینی که میان وی و سطح عکس در جریان است. بنا براین، چگونه است که آن-جا-بودگی همواره مصداق و پیوند همیشگی «واقعیت و گذشته» که «ارجاع» عکس از بطن آن برمی‌خیزد، یکی شدن حقیقت عکس را (مصداقی که حضورش دیگر تنها منوط به قاب عکسی است که در برابر دیدگان است)، با واقعیت آن («آنچه بوده» از مصداقی که در برابر دوربین عکاسی، حضوری واقعی و آنی، داشته است) پایه گذاری می‌کند؟ رولان بارت، در آخرین کتاب خود، اتاق روشن «ارجاع» را گوهر عکس می‌نامد؛ ارجاع به «آنچه بوده»، که اکنون به سان امری حاضر و کنشگر در عکس حضور دارد. در مقاله حاضر به بررسی چگونگی هستومندی زمان گذشته در بستر عکس، و تبیین ویژگی های متمایز «ارجاع به گذشته» در عکس‌های خصوصی پرداخته و تأثیراتی را که چنین «ارجاع‌اتی» به مثابه هستی عکس در خوانش و تأویل اثر بر مخاطب خود خواهند داشت، مورد تحلیل قرار خواهیم داد.

کلمات کلیدی:

عکس‌های خصوصی، آنجا بودگی مصداق، رولان بارت، زمان گذشته، ارجاع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/487573>

